

I si perd el sí?

AL CONJUNT DE LA SOCIETAT CATALANA NO HI HA MAJORIA INDEPENDENTISTA. PER SI FOS POC, EL MAXIMALISME DE LA CANDIDATURA DE JUNTS PEL SÍ FORAGITA ELS INDECISOS I CRIDA LA PARTICIPACIÓ DELS CONTRARIS

Per tal que es produeixin condicions per a un canvi en qualsevol societat, han de concórrer dos factors: massa crítica hegemònica, com ensenyava Antonio Gramsci, i convicció, segons les tesis de Karl Schmidt. La sociologia encara està lluny de mesurar-les amb precisió, de manera que ens haurem de refiar de mesures indirectes i de percepcions. Tant les unes, és a dir els sondeigs i sobretot els resultats de les darreres convocatòries electorals, com les altres, per força més subjectives, indiquen una lleugera insuficiència de cara al 27S.

Pel dret a decidir sí que hi ha una gran majoria que el reclama, claríssima, però tot i això el grau de participació del 9N no revela una convicció suficient en una part important dels que s'hi declaren favorables. I per la independència? Ho sabrem molt aviat, però és de temer que a l'hora de la veritat, el 27S, els vots a altres candidatures superin, fins i tot per un marge ampli, la suma dels que optin per Junts pel Sí i la CUP. En aquest cas, l'independentisme haurà perdut el plebiscit, per molt que guanyi el bloc encapçalat per Raül Romeva i per molt que la majoria del Parlament sigui independentista. No és l'únic resultat possible, ja que dependrà de l'abstenció, però sí el més probable. Com caldria entomar la derrota, si es produeix en semblants circumstàncies? No hi ha previsions. No hi ha full de ruta.

En comptes d'això, tant els partidaris com els contraris, han emprès la campanya com si ja hagués guanyat la independència. Error del sobiranisme. Encert del PP. L'escenari de la independència exprés enardeix els més convençuts però espanta els que votarien Junts pel Sí com a demostració de força per negociar una transferència real de poder i de disponibilitat de recursos. Per

XAVIER
BRU DE SALA

dir en forma de *calembour*, els del SÍ-NO i sinó SÍ. En haver oblidat que el sí a la independència és a per a uns la finalitat i la prioritat, però per a molts d'altres fóra un instrument, la gran palanca del canvi, Junts pel Sí descuida un sector no quantificat però significatiu de la societat catalana. El Govern central i les forces vives espanyoles se n'aprofiten i, en comptes d'obrir la porta a possibles negociacions per a un nou pacte Catalunya-Espanya, basen la seva campanya, no en el diàleg, sinó en les amenaces i el tancament. Això enardeix els convençuts, però incrementa els dubtes dels indecisos. I els convençuts no fan massa crítica.

Per esquivar la frustració, caldria en primer lloc plantejar l'aspecte plebiscitari de les eleccions com un primer *round*

d'un procés que compta amb moltes possibilitats d'anar per llarg. Un primer assalt. Un recompte provisional, i ajornar el definitiu al moment que es convoqui un referèndum de manera efectiva. Els *aromais*, que s'han imposat al pragmatisme de Mas amb calendaris de ruptura immediata, constitueixen una avantguarda desproveïda de la intel·ligència suficient per convèncer, esperar i fer més gruix.

La clau d'una hipotètica victòria del sí consisteix a incorporar el concepte instrumental de l'independentisme. El discurs que podria arribar a ser hegemònic a la Catalunya d'avui, potser no la de demà o la demà passat, no és el maximalista pur sinó el maximalista-pragmàtic. No es tracta tant de ruptura, caldria deixar clar, sinó de formar majories per a un canvi substancial i assolir l'Estat propi. Això, per convèncer els indecisos, molts dels quals van votar SÍ-SÍ el 9N perquè no era un referèndum de veritat, però sobretot per no espantar els que dubten entre opcions de canvi o de progrés no independentista i una abstenció de caràcter concessiu. Es tracta de sumar per saltar un mur o d'agafar embranzida per estavellar-s'hi?

Si en alguna cosa hi ha acord unànimement, és en la importància de la participació, la qual cosa ja hauria de revelar per ella mateixa que l'independentisme no és majoritari en la societat. És hegemònic en sectors d'enorme relleu, però no en el conjunt dels catalans. Si la participació és molt alta, fins i tot pot perillar la majoria absoluta de l'independentisme al Parlament. Si aquest fos l'objectiu declarat i unificador d'amplis sectors, amb ventall posterior d'opcions, la victòria i el posterior estat propi, sobirà de fet o amb seient a l'ONU, estarien més a prop.

Escriptor